

Ο Νίκος Βέττας γράφει

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Page: 1,31

Published at: 12-02-2023

Author:

Surface: 351.15 cm² **Circulation:** 14860

Subjects:

Ο Νίκος Βέττας γράφει για το πώς οι εκλογές μπορούν να επηρεάσουν την οικονομία

Σελ. 31

Οικονομία και εκλογές

Του ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ

Οι επόμενες εκλογές είναι οι πρώτες για πολλά χρόνια που θα διεξαχθούν εκτός πλαισίου άμεσων εποπτείας για την ελληνική οικονομία. Είναι σχεδόν 15 χρόνια που η οικονομία μας κινείται ανάμεσα σε κινδύνους και ισχυρούς περιορισμούς. Αν και έχει υπάρξει σαφής πρόοδος, το να βρεθεί σε σταθερό μονοπάτι ισχυρής ανάπτυξης, που θα δημιουργεί υψηλά πραγματικά εισοδήματα με συστηματικό τρόπο, παραμένει ζητούμενο. Με αυτή την έννοια, οι εκλογές αποτελούν κρίσιμο ορόσημο. Είναι φυσιολογικό σε μια προεκλογική περίοδο η έμφαση να δίνεται στη διανομή της πίτας της οικονομίας και λιγότερο στο πώς θα μεγαλώσει στο μέλλον. Ζητήματα διανομής, μέσω μισθών, συντάξεων, επιδομάτων ή ρυθμίσεων, είναι άμεσες επιδράσεις, ενώ το πώς θα αυξηθούν τα εισοδήματα είναι ερώτημα μεσοπρόθεσμης σημασίας. Αναμενόμενο είναι επίσης, σε προεκλογική περίοδο, τα πιο βαθιά και συστηματικά προβλήματα να θεωρούνται λιγότερο επείγοντα και να πρωταγωνιστούν τα πιο επίκαιρα.

Όμως, το πώς πραγματικά θα εξελιχθεί η οικονομία μας είναι θέμα εθνικής σημασίας και ταυ-

τόχρονα ένα βαθιά πολιτικό ζήτημα. Η πορεία της εξαρτάται από τις επόμενες εκλογές με περισσότερους από έναν τρόπους. Είναι κρίσιμο ποιες προσδοκίες δημιουργούνται από προεκλογικά μέτρα και υποσχέσεις, και εξίσου κρίσιμο ποιοι συσχετισμοί θα διαμορφώσουν την οικονομική πολιτική μετεκλογικά.

Σε όλο το διάστημα από την έναρξη των προγραμμάτων έχει υπάρξει σημαντική δημοσιονομική και μακροοικονομική εξισορρόπηση. Πιο πρόσφατα, έχει καταγραφεί ισχυρή πρόοδος στην προσέλκυση επενδύσεων, στην ενίσχυση της εξωστρέφειας πολλών επιχειρήσεων και ένταση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών σε μέρος του δημόσιου τομέα που, συνδυαστικά, έχουν συμβάλει σε μια θετική δυναμική. Το να αγνοηθούν όμως οι αδυναμίες της οικονομίας μας, και ότι δεν θα διορθωθούν από μόνες τους, θα σήμαινε συμβιβασμό με ένα χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης.

Μια πρώτη διάσταση είναι η τάση για επιδοματικές και άλλες παροχές. Αυτές έχουν πρόσφατα ενισχυθεί, σε σημαντικό βαθμό δικαιολογημένα από τους περιορισμούς της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης. Ωστόσο,

εφόσον αυτές παγιωθούν σε κέντρο της οικονομικής πολιτικής, θα έχουν μεγάλο κόστος. Η εντύπωση πως μπορούν συστηματικά να διανέμονται εισοδήματα που δεν παράγονται στρεβλώνει τα κίνητρα επιχειρήσεων και νοικοκυριών, εκτός των άλλων θρέφοντας την παραοικονομία. Επίσης μειώνει την υποστήριξη των πολιτών μελλοντικά για αποφάσεις που πραγματικά θα αναπτύσσουν την οικονομία. Συνεπώς, είναι κρίσιμο να σηματοδοτηθούν σαφή όρια επιδοματικών πολιτικών μετεκλογικά, με κατάλληλη κοινωνική στόχευση.

Μια δεύτερη διάσταση είναι η δημοσιονομική. Το προηγούμενο διάστημα, υπήρχε αναστολή εφαρμογής των ευρωπαϊκών κανόνων και ευχέρεια πρόσβασης σε φθηνό χρήμα. Πλέον, η χρηματοδότηση γίνεται ακριβότερη, η εξέλιξη των κανόνων παραμένει αβέβαιη και είναι επείγουσα ανάγκη η χώρα να έχει πρωτογενή πλεονάσματα, μικρά αλλά συστηματικά. Η σταθερή δημοσιονομική πορεία είναι αναγκαία βάση για την ανάπτυξη, με ενδιάμεση γέφυρα την ανάκτηση επενδυτικής βαθμίδας, την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και την προσέλκυση επενδύσε-

ων. Θα ανέμενε κανείς μια ευρεία συμφωνία σε μια χώρα που πρόσφατα χρεοκόπησε, ότι το δημόσιο ταμείο της δεν θα πλησιάσει ποτέ ξανά σε ζώνη κινδύνου.

Μια τρίτη διάσταση αφορά την πραγματική οικονομία. Έχουμε ακόμη μικρότερη ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγή, μεγαλύτερη εξάρτηση των επιχειρήσεων από το κράτος, περισσότερους και λιγότερο αποτελεσματικούς κανόνες και μεγαλύτερη παραοικονομία από τις χώρες με τις οποίες θέλουμε να συγκρινόμαστε. Η πρόοδος σε αυτούς τους τομείς προϋποθέτει πορεία δύσκολων αλλαγών και εξισορρόπηση ανάμεσα σε ρήξεις και συναινέσεις.

Οι οικονομικές αναταραχές είναι σήμερα παγκόσμιες, όμως οι προκλήσεις για τη χώρα μας είναι μεγαλύτερες. Επειτα από σχεδόν 15 χρόνια κρίσης και κινδύνων, το να υπάρξει μέσα στην εκλογική διαδικασία σαφήνεια για τις βασικές αναγκαίες κατευθύνσεις της οικονομίας στη συνέχεια, θα ήταν μια ιδιαίτερα ευεργετική εξέλιξη.

Ο κ. Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ, καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.